

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
“НЕМИРІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
БУДІВНИЦТВА, ЕКОНОМІКИ ТА ДИЗАЙНУ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ”**

Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради коледжу

Протокол №4 від «23» грудня 2021р.

Голова педагогічної ради коледжу

Кондратова М.В.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
МАСОВОГО СПОРТУ У ВСП “НЕМИРІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
БУДІВНИЦТВА, ЕКОНОМІКИ ТА ДИЗАЙНУ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ”**

НЕМИРІВ 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Фізична підготовка передбачає досягнення такого рівня розвитку тих або інших фізичних якостей, становлення рухових вмінь та навичок, які відповідають вимогам успішної діяльності за придбаним фахом. Вона дозволяє юнакам та дівчатам не лише успішно справлятися із фізичним навантаженням, але й здійснювати повсякденні зусилля, які вимагають прояву певного рівня рухових якостей, вмінь та навичок.

Під фізкультурно-оздоровчими заходами в режимі дня слід розуміти: ранкову гігієнічну гімнастику, ввільну гімнастику та фізкультпаузу в режимі навчального дня. Форми і методи проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі дня визначає навчальний заклад залежно від умов та внутрішнього розпорядку.

1.2. Позанавчальну фізкультурно-масову роботу у коледжі проводять поза навчальним процесом із залученням максимального числа здобувачів освіти, і це не передбачає спортивного вдосконалення, планується у відповідних документах і планах та затверджується наказом директора до початку навчального року.

1.3. До оздоровчої роботи відносять: плановий профілактичний медичний огляд здобувачів освіти; визначення функціонального стану здоров'я і загальної фізичної підготовки здобувачів освіти; їх участь у фізкультурнооздоровчих заходах у режимі дня і поза навчальним процесом; участь у роботі секцій, команд, груп, клубів оздоровчого напрямку; робота оздоровчоспортивного табору в період канікул.

Спортивне вдосконалення – це вибір і участь здобувачів освіти навчальних закладів у роботі спортивних секцій, груп та клубів з різних видів спорту, які ставлять перед собою завдання – досягнути відповідних спортивних результатів на спортивних змаганнях різного рівня.

Позаколеджна фізкультурно-спортивна робота – участь збірних команд навчальних закладів у змаганнях та заходах за календарем спортивних організацій міста, області, республіки та відповідних міністерств і відомств (Всеукраїнські, галузеві ігри, спартакіади, турніри тощо).

1.4. Фізичне виховання та масовий спорт у ВСП “Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну Вінницького національного аграрного університету” (далі – Коледж) мають на меті забезпечити виховання у здобувачів освіти потреби в здоровому способі життя, самостійного оволодіння вміннями й навичками управління фізичним розвитком людини.

1.5. Завданнями фізичного виховання та масового спорту в Коледжі є:

- пропаганда серед здобувачів освіти цінностей здорового способу життя;
- формування в студентської молоді основи теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного і спортивного виховання, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;
- забезпечення у здобувачів освіти належного рівня розвитку показників їх функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності;

- сприяння розвитку професійних, світоглядних та громадянських якостей здобувачів освіти;
- підготовка та участь здобувачів освіти у різноманітних спортивних заходах.

1.6. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

- фізичне виховання – складова освіти і виховання, педагогічний, освітній процес, предмет (навчальна дисципліна), спрямований на оволодіння знаннями, уміннями й навичками щодо управління фізичним розвитком людини різними видами рухової активності, з метою навчання і виховання особистості в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточення;
- фізична реабілітація (спеціальні медичні групи) – спеціалізований напрям процесу фізичного виховання людини з відхиленнями в стані здоров'я;
- спортивне виховання (тренування) – спеціалізований напрям процесу фізичного виховання в окремому виді спорту;
- масовий спорт – система організації та проведення спортивних заходів (змагань, розваг, ігор тощо) з масових видів рухової активності, засіб фізичного виховання;
- фізичний розвиток – складова життєдіяльності людини, зміна природних властивостей її організму впродовж життя, що виявляється у вигляді показників функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності, темпів старіння організму, термінів тривалості життя;
- рухова (фізична) активність – сукупність видів фізичних вправ та видів спорту, засіб фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів.

1.7. Безпосередню організацію освітнього процесу з фізичного виховання та його спеціалізованих напрямів у ході навчального процесу і в позанавчальний час в Коледжі здійснює циклова комісія, до якої входять викладачі фізичного виховання.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

2.1. Організація освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту у Коледжі здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років; Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17.04.2002 № 347; наказу МОЗ та МОН України від 20.07.2009 № 518/674, наказу МОН України від 01.06.2010 № 521; наказу МОН України № 496 від 03.06.2008 р.; листа МОН України від 25.09.2015 № 1/9.454; листа МОН України від 26.06.2015 р.; наказу МОН України від 27.11.2008 № 1078; наказу МОЗ України № 682 від 16.08.2010 р. (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 382 від 23.05.2012).

2.2. Організація освітнього процесу з фізичного виховання у Коледжі здійснюється на підставі вимог державних стандартів освіти ОКР молодший спеціаліст та ОПС фаховий молодший бакалавр, затверджених установленому законодавством порядку.

2.3. Організація масового спорту у Коледжі здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положення про змагання та відповідних правил, які встановлюються їх організаторами та затвердженому установленому порядку.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

3.1. Відповідно до Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2010 № 521, методичних рекомендацій щодо вивчення базових дисциплін у навчальних закладах згідно листа Міністерства освіти і науки України від 26.06.2015 / № 1/9-305 розділу «Фізична культура»:

- до занять з фізичної культури і спорту допускаються здобувачі освіти, які пройшли обов'язковий медичний профілактичний огляд, не мають протипоказань щодо стану здоров'я, у яких визначені рівень фізичного розвитку і група для занять фізичною культурою;

- на заняттях з фізичної культури повинні бути присутніми здобувачі освіти незалежно від рівня фізичного розвитку і групи для занять фізичною культурою, а також тимчасово звільнені від занять;

- допустиме навантаження на заняттях для тих здобувачів освіти, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичної груп і відвідують заняття фізичної культури, встановлює викладач;

- при складанні розкладу занять на навчальний рік слід враховувати місцеві кліматичні умови, матеріальну базу навчального закладу тощо;

- під час формування розкладу навчальних занять на тиждень не рекомендовано здвоювати заняття фізичної культури або проводити їх два дні поспіль;

- здобувачі освіти, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, відвідують обов'язкові заняття фізичної культури. Заняття проводяться за загальною програмою фізичної культури, але з можливою затримкою складання відповідних нормативів. Оцінювання здобувачів освіти – за теоретико-методичні знання та техніку виконання вправ. Участь у змаганнях – за додатковим дозволом лікаря;

- здобувачі освіти, які за результатами медичного огляду тимчасово віднесені до спеціальної медичної групи, відвідують обов'язкові заняття, але виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані;

- до спеціальної медичної групи відносяться здобувачі освіти зі значними відхиленнями в стані здоров'я, фізичного розвитку і діяльності основних функціональних систем постійного або тимчасового характеру, що потребують суттєвого обмеження фізичного навантаження. Списки здобувачів освіти, які за станом здоров'я відносяться до спеціальної медичної групи, затверджуються наказом директора Коледжу з вказівкою діагнозу захворювання і терміном перебування в ній. Основною формою організації навчальної діяльності є

індивідуальний підхід сумісний з груповим. Це завдання вирішується за рахунок диференціації методики. Здобувачі освіти спеціальної медичної групи повинні обов'язково займатися на загальних заняттях фізичної культури у відповідному одязі і взутті за індивідуальним планом. Вони беруть участь у підготовчій та заключній частинах занять, закріплюють матеріал вивчений на заняттях у групі, а при стійкому покращенні стану здоров'я виконують елементи рухів основної частини зі значним зниженням фізичних навантажень, без затримки дихання, виключаючи стрибки, психоемоційне навантаження (елементи змагань).

3.2. Навчальний процес з фізичного виховання в Коледжі здійснюється у наступних формах:

- навчальні заняття,
- самостійна робота,
- контрольні заходи у вигляді: заліків; прийому контрольних нормативів; оцінювання теоретичних знань.

3.3. Основними видами навчальних занять з фізичного виховання в коледжі є: лекція (теоретичне заняття), практичне, індивідуальне заняття, консультація.

3.4. Організація лекцій здійснюється, як правило, в аудиторіях Коледжу. Тематика курсу лекцій визначається робочою програмою з фізичного виховання. Зміст курсу лекцій повинен передбачати засвоєння здобувачами освіти знань з основ теорії методики й організації фізичного виховання, спортивного виховання (тренування), фізичної реабілітації, масового спорту.

3.5. На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту у вигляді бесіди та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем освіти відповідно до сформульованих завдань. Практичні заняття проводяться в спортивних залах, на спортивних майданчиках, стадіоні, а їх теоретична частина в аудиторіях, які оснащені необхідними засобами навчання.

Перелік тем практичних занять визначається навчальною програмою з фізичного виховання та має передбачати: загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, технічну підготовку тощо.

Практичне заняття складається з проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку здобувачів освіти, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, їх перевірку, оцінювання.

3.5. Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних здібностей.

Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з фізичного виховання або його спеціалізованих напрямів.

3.6. Консультація – вид навчального заняття, на якому здобувач освіти отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути як для одного так і для групи здобувачів освіти.

3.7. Самостійна робота здобувача освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається навчальною програмою з фізичного виховання, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти з фізичного виховання повинні передбачати можливість проведення самоконтролю показників фізичного розвитку з боку здобувача освіти.

Навчальний матеріал з фізичного виховання, передбачений навчальним планом для засвоєння здобувачем освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

3.8. Організація освітнього процесу з фізичного виховання відбувається відповідно до розкладу навчальних занять, графіка консультацій, розкладу роботи навчальних секцій спортивного виховання, що затверджуються директором Коледжу.

3.9. До навчальної секції спортивного виховання зараховують здобувачів освіти, які виявили бажання вдосконалювати свою спортивну майстерність у видах спорту цієї секції. До навчальної секції спортивного виховання зараховують здобувачів освіти, віднесених за станом здоров'я до основної медичної групи, які за результатами контрольного тестування мають позитивні показники функціональної і фізичної підготовленості та, як правило, показники виконання спортивної класифікації в обраному виді спорту.

4. ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

4.1. Розклад, навчальних занять з фізичного виховання затверджується директором Коледжу за поданням керівника фізичного виховання, який розробляє його за участю завідувача відділень, відповідно до пропускнув спроможності спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд, визначених у Державних будівельних нормах «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» (наказ Держбуду України від 10.31.2003 № 184), а також медико-біологічних закономірностей процесу фізичного виховання щодо тижневої періодичності навчальних занять.

Планування змісту навчальних занять у навчальних групах з фізичного виховання, їх засобів і методів визначається викладачем навчальної групи самостійно на підставі вимог навчального плану, плану-графіка, навчальної програми з фізичного виховання та навчальної програми із спеціалізації з виду рухової активності або захворювання.

4.2. Календарний план спортивних (спортивно-масових) заходів Коледжу та положення про змагання розробляються керівником фізичного виховання та затверджуються директором Коледжу.

5. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

5.1. Контрольні заходи з фізичного виховання включають поточний та підсумковий контроль.

5.1.1. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять.

На практичних заняттях поточний контроль має на меті перевірку рівня фізичного розвитку здобувачів освіти за функціональними, фізичними, руховими (технічними) показниками.

Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються навчальною програмою з фізичного виховання.

5.1.2. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль з фізичного виховання включає семестровий контроль.

5.1.3. Семестровий контроль з фізичного виховання проводиться у формах заліку або диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, установлені навчальним планом.

Семестровий диференційований залік не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти.

Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з фізичного виховання (заліку або диференційованого заліку), якщо він виконав усі види завдань, передбачені навчальним планом з фізичного виховання на семестр.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на заняттях з фізичного виховання може здійснюватися за такими видами діяльності:

1. Засвоєння техніки виконання фізичної вправи.
2. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
3. Виконання навчальних завдань під час проведення заняття.
4. Засвоєння теоретико-методичних знань.

При цьому оцінка за виконання нормативу не є домінуючою під час здійснення тематичного, семестрового чи річного оцінювання

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються навчальні нормативи, які розроблено для кожного року навчання відповідно до навчальної програми. Контрольні навчальні нормативи є орієнтовними. Порядок їх проведення визначає викладач відповідно до робочої програми.

Під час оцінювання навчальних досягнень з фізичної культури також враховуються: особисті досягнення здобувачів освіти протягом навчального року; ступінь активності здобувачів освіти на заняттях; залучення їх до занять фізичною культурою в позанавчальний час; участь у змаганнях всіх рівнів. На основі зазначених показників викладачі можуть застосовувати різноманітні системи нарахування «бонусних» балів. Наприклад, якщо здобувач освіти виконав залікову вправу на певний рівень, але, при цьому, його особистий результат виконання цієї вправи поліпшився порівняно з попереднім

показником, викладач може виставити оцінку, на 1-2 бали вищу за ту, яка передбачається контрольними навчальними нормативами.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти із фізичної культури затверджені наказом МОН України від 05.05.08 № 371.

Для попередження нещасних випадків слід дотримуватись вимог безпеки під час проведення занять, особливо, при складанні контрольних навчальних нормативів, коли здобувачі освіти виконують вправи з максимальним навантаженням. Під час складання нормативів потрібно дотримуватись таких вимог:

1. Контрольні навчальні нормативи складають здобувачі освіти основної медичної групи, які на момент прийняття нормативу не скаржаться на погане самопочуття та стан здоров'я.

2. Кожній заліковій вправі передуює спеціальна підготовка (не менше як на двох заняттях).

3. Перед складанням нормативу викладач проводить розминку, а після — відновлювальні вправи.

4. Здобувачі освіти мають можливість перескласти норматив на визначеному викладачем занятті.

5. Викладач зобов'язаний забезпечити безумовне дотримання правил і виконання вимог щодо безпеки під час здачі нормативів.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації здобувачів освіти до навантажень на заняттях з фізичного виховання (фізичної культури) прийом контрольних навчальних нормативів не здійснюється, а також обмежується виконання вправ з максимальною інтенсивністю.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з фізичної культури.

При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти основної групи за показником навчального нормативу визначають рівень навчальних досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім за технічними показниками виконання рухової дії та теоретичними знаннями виставляють оцінку в балах.

На сучасному етапі, з метою формування позитивного ставлення здобувачів освіти до занять фізичною культурою та підвищення рівня їх рухової активності, оцінювання навчальних досягнень з фізичної культури має здійснюватися в особистісно-зорієнтованому аспекті. В основу особистісно-зорієнтованого оцінювання покладаються: особисті досягнення здобувачів освіти протягом навчального року; активна робота здобувачів освіти на заняттях з фізичної культури; залучення здобувачів освіти до занять фізичною культурою в позанавчальний час; участь у змаганнях всіх рівнів. На основі зазначених показників викладачем рекомендується застосовувати різноманітні системи нарахування «бонусних» балів. Зазначені системи корекції оцінювання мають погоджуватися педагогічною радою коледжу. Під час оцінювання необхідно:

- здійснювати індивідуальний підхід, тобто створювати для здобувачів освіти умови, які відповідають особливостям їх розвитку, рівню фізичної підготовленості, стану здоров'я;

- конкретизувати завдання, визначене змістом даного заняття, за яке здобувача освіти буде оцінено;

- застосовувати гласність оцінки (своєчасно інформувати здобувача освіти про оцінку з коротким аналізом виконання здобувачем освіти рухової дії).

6. ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕКТИВУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

6.1 Колектив з фізичного виховання здійснює такі основні види діяльності: навчально-виховну, методичну, спортивну.

6.2 До змісту навчально-виховної діяльності входять: організація та проведення навчальних занять і заходів з фізичного виховання; контроль показників фізичного розвитку здобувача освіти; оцінювання якості досягнутого здобувачами освіти рівня сформованості знань, умінь і навичок з фізичного виховання.

6.3 До змісту методичної діяльності входять: розробка навчального плану, графіка навчального процесу, робочої програми з фізичного виховання, навчально-методичних комплексів; складання розкладу занять спортивних секцій; складання індивідуальних планів роботи викладачів, навчально-методичних карт занять, положень про навчальні спортивні заходи, журналів обліку роботи навчальної секції, документів звітності.

6.4 Сукупність методичних матеріалів складає навчально-методичний комплекс з фізичного виховання, структура та зміст якого визначається Положенням Коледжу про навчально-методичний комплекс дисципліни.